

удосконаленню загального інвестиційного клімату та сталому економічному розвитку.

Список використаних джерел:

1. Holovatska, Svitlana I., and Kurak, Anastasiia I. (2019) "Provision of Future Expenses and Payments in the Processes of «Due Diligence» and of Risks Management of Enterprise." *Business Inform* 3:394–398.
2. Ткачук І.М. Чи є DUE DILIGENCE юридичним аудитом? / І.М. Ткачук // *Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси.* – 2012. – Вип. 9(3). – С. 399-405. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-3-394-398>
3. Harvard Business Review: Geoffrey Cullinan, Jean-Marc Le Roux, Rolf-Magnus Weddigen «[Mergers And Acquisitions](https://hbr.org/2004/04/when-to-walk-away-from-a-deal)» URL: <https://hbr.org/2004/04/when-to-walk-away-from-a-deal>
4. Сілічева, Н. Є. "Сутність Due Diligence (Дью Ділідженс) і можливі перспективи розвитку в Україні." *Економічний простір* 45 (2011): 288-296 .

УДК 360.67

Рогатюк К. С.

Нагорна О. В.

*к.е.н., доцент, доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана*

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПОРТФЕЛЕМ

Під портфелем фінансових інвестицій розуміють упорядковану сукупність фінансових активів, сформовану інвестором для досягнення певних стратегічних і тактичних цілей. До такого портфеля можуть входити різні фінансові інструменти

— акції, облігації, депозити, деривативи та інші цінні папери, що дозволяє зменшити рівень ризику та отримати запланований прибуток [1].

Натомість портфель реальних інвестицій охоплює сукупність інвестиційних проєктів, які об'єднані під єдиним управлінням фізичної або юридичної особи. Мета такого портфеля — отримання вигоди від реалізації інвестицій або створення користі для інших учасників економічного процесу [3].

Формування та управління інвестиційним портфелем є ключовим елементом стратегічного планування будь-якого підприємства або приватного інвестора. Воно передбачає комплексний підхід до підбору активів, оцінки ризиків та прогнозування доходності з урахуванням економічної кон'юнктури. Ефективно побудований портфель дозволяє досягти стратегічних і фінансових цілей компанії, оптимізувати розподіл коштів між реальними та фінансовими інвестиціями, а також збалансувати співвідношення доходності і ризику [3].

Процес формування інвестиційного портфеля підприємства потребує дотримання низки принципів, які забезпечують його ефективність, стабільність і відповідність загальній стратегії розвитку компанії та її інвестиційній політиці. Ці принципи передбачають ретельний підбір активів, балансування ризиків і доходності, а також узгодження інвестиційних рішень із довгостроковими цілями підприємства. Завдяки їх застосуванню портфель стає інструментом не лише для збереження та примноження капіталу, а й для підтримки конкурентних переваг та сталого розвитку бізнесу [4].

Формування інвестиційного портфеля підприємства є складним, багатоступеневим процесом, який вимагає системного підходу, глибокого аналізу ринку та виважених управлінських рішень. Перший етап цього процесу — збір даних, який виступає інформаційною основою для подальших дій. На цьому етапі здійснюється аналіз доступних інвестиційних проєктів, фінансових інструментів і можливих напрямів капіталовкладень. Основна увага приділяється оцінці доходності, рівня ризику, ліквідності та перспектив розвитку кожного варіанта.

Результатом є створення комплексної інформаційної бази, що дозволяє підприємству приймати обґрунтовані рішення щодо структури майбутнього портфеля [3].

Другий етап — безпосереднє формування інвестиційного портфеля, який поділяється на два напрями: портфель фінансових інвестицій і портфель реальних проектів. У першому випадку основним завданням є досягнення оптимального співвідношення між ризиком і доходом. Для цього використовуються такі аналітичні інструменти, як індексна модель Шарпа, що оцінює ризик на основі β -коефіцієнта, та модель Марковіца, яка дозволяє побудувати оптимальний портфель на основі диверсифікації активів. Результатом цього підходу стає фінансовий портфель, у якому кожен інструмент має раціональне обґрунтування свого місця [3].

Щодо третього етапу — портфеля реальних проектів, — то він формується на основі одно- або багатокритеріальної оцінки, залежно від стратегічних цілей підприємства. Тут аналізуються не лише фінансові показники, а й стратегічна доцільність, соціально-економічний ефект, інноваційний потенціал і рівень відповідності довгостроковим планам розвитку. Результатом є вибір таких проектів, які забезпечують не лише поточну прибутковість, а й майбутнє зростання підприємства [3].

Завершальний етап — розподіл ресурсів між фінансовими та реальними інвестиціями. На цьому рівні здійснюється зіставлення потенційної доходності, ризикованості та ліквідності різних видів активів, що дозволяє знайти оптимальну пропорцію між ними. Головна мета цього етапу — створення комплексного інвестиційного портфеля, який поєднує короткострокові фінансові інструменти (цінні папери, депозити тощо) з довгостроковими реальними проектами (виробничими, інноваційними, інфраструктурними) [3].

Управління інвестиційним портфелем підприємства є стратегічним інструментом, що дозволяє поєднати фінансову стабільність із перспективним

зростанням бізнесу. Інвестиційний портфель включає фінансові та реальні активи, структуровані відповідно до стратегічних цілей компанії, рівня ризику та очікуваної доходності. Його ефективне управління передбачає системний підхід: аналіз ринкових можливостей, оцінку проектів, балансування активів і постійний моніторинг.

Основним завданням управління портфелем є оптимізація співвідношення доходності та ризику. Аналітичні моделі, такі як модель Марковіца для фінансових активів чи багатокритеріальна оцінка реальних проектів, дозволяють визначити найефективніші інвестиції для включення до портфеля. Наприклад, при розгляді проекту будівництва нового складу, підприємство оцінює очікуваний прибуток, строки окупності та вплив на логістичну ефективність. Водночас фінансові інструменти, як-от акції або ETF, диверсифікують ризик через розподіл коштів між різними галузями економіки [2].

Таким чином, формування та управління інвестиційним портфелем підприємства є складним, але стратегічно важливим процесом, що поєднує фінансову стабільність із перспективним розвитком бізнесу. Ефективний портфель включає як фінансові, так і реальні інвестиції, структуровані відповідно до стратегічних цілей, ризикового профілю та очікуваної доходності [4].

Список використаних джерел:

1. Богуславський Є.І., Мироненко М.В. Роль диверсифікації при формуванні інвестиційного портфеля. *Ефективна економіка*. 2015. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_11_24
2. Замковий О.І. Портфельні теорії інвестування: методичні рекомендації для самостійної підготовки до практичних занять. Дніпро : НТУ «ДП», 2020. 70 с.
3. Пушенко К.О. Управління реальними активами інвестиційного портфеля підприємства в умовах нестабільності. *Ефективна економіка*. 2018. № 5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2010_5_1

4. Рудь О. О. Формування інвестиційного портфеля компанії: стратегічний контекст. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 1(52). С. 188–195.
URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-26>

УДК 614.2:005.21:330.322

Шевчук Н. В.

*науковий керівник, к.е.н. професор, професор кафедри бізнес-економіки
та підприємництва*

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Гуляс Д. А.

студентка «Бізнес-економіка та дата-аналітика»

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

БІЗНЕС-МОДЕЛЬ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ В КОНТЕКСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ПІДВИЩЕНИХ РИЗИКІВ

Сфера охорони здоров'я є однією з найважливіших у державі, і в той же час одна з найпроблемніших в Україні. Повномасштабна війна суттєво підірвала функціонування системи охорони здоров'я. Масштабні руйнування інфраструктури, вимушена міграція медичних працівників та постійні загрози їхній безпеці створили критичні виклики для галузі. В таких умовах медичні заклади, як ключові учасники системи охорони здоров'я, повинні формувати стійкі та адаптивні бізнес-моделі, щоб зберігати ефективність і здатність функціонувати.

Станом на листопад 2024 року сектор охорони здоров'я зазнав збитків у розмірі 4,3 мільярда доларів. Загалом пошкоджено або зруйновано 1554 медичні заклади, зокрема 515 лікарень та 465 амбулаторій. [1] Тоді як загальні потреби у відновленні та реконструкції протягом десяти років, представлені у звіті «Четверта швидка оцінка завданої шкоди та потреб на відновлення» (Fourth Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment) оцінюються у \$19,4 мільярда. [2]